

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v aprilu 2022

Zadeva: INFORMACIJA GLEDE BIOPLINARNE LOKVE PRI ČRNOMLJU

Glede na sprejeti sklep 23. redne seji Občinskega sveta Občine Črnomelj št. 354-187/2020-43 vezan na bioplinarno Lokve pri Črnomlju je Občina Črnomelj po večkratnih zaprosilih pridobila odgovore družbe Petrol d.d. na zastavljena vprašanja občinskih svetnikov na 23. redni seji OS in so priloga gradivu.

Okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-57/2011-59 z dne 11. 9. 2014, izdano upravljavcu Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1000 Ljubljana, za bioplinarno Lokve pri Črnomlju, je bilo izdano na podlagi 68. člena Zakona o varstvu okolja in se skladno s tretjim odstavkom 42. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja – ZVO-11 (Uradni list RS, št. 30/16) šteje, da je bilo izdano za nedoločen čas.

Glede na spremembo predpisov s področja varstva okolja, izdanih po pravnomočnosti citiranega okoljevarstvenega dovoljenja, še zlasti Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13, 56/15 in 56/18), je Ministrstvo za okolje in prostor dolžno po uradni dolžnosti preveriti izdana okoljevarstvena dovoljenja za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (t.i. IED naprave), med njimi je tudi bioplinarna Lokve pri Črnomlju. Župan Občine Črnomelj enkrat mesečno kontaktira Ministrstvo za okolje in prostor glede odprtja postopka preverjanja izdanega okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje bioplinarne Lokve pri Črnomlju in možnostih vstopa Občine Črnomelj v postopek.

V skladu s sprejetim sklepom 23. redne seje OS glede zagotavljanja namenskih sredstev v proračunu Občine za leto 2022 in prihodnjih letih za analize tal gnojnih z digestatom in analize vodnih virov, ki so bili nekoč vir oskrbe občanov s pitno vodo, bo Občina Črnomelj v letu 2022:

- preko Javnega razpisa o dodeljevanju proračunskih sredstev za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v občini Črnomelj za leto 2022 na ukrepu Pomoč za zagotavljanje tehnične podpore – de minimis zagotovila sredstva za nadaljevanje izvajanja projekta Kmetijsko gozdarskega zavoda Novo mesto »Stanje kmetijstva tal in možnosti pridelave kakovostne hrane in krme v občini Črnomelj«, v kolikor se omenjeni zavod z navedenimi vsebinami prijavi na javni razpis;
- v okviru projektne pisarne pri pripravi projektov naravovarstvenih vsebin načrtovala tudi aktivnosti za zagotavljanje sredstev za analize tal, gnojnih z digestatom in analize vodnih virov, ki so bili nekoč vir oskrbe občanov s pitno vodo, tudi v prihodnjih letih.

Priloga: Odgovor družbe Petrol d.d. na zastavljena vprašanja podana na 23. redni seji OS

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet občine Črnomelj se je seznanil z informacijami v zvezi z delovanjem bioplinarne Lokve pri Črnomlju in informacijo sprejema v predloženi vsebini.

Gradivo pripravil:
Oddelek za okolje, prostor in gospodarstvo

Predlagatelj:
Andrej Kavšek, župan, l.r.

Predlogi in stališča Odbora za turizem in varstvo okolja: bodo podani po seji odbora

Predsednica
Odbora za turizem in varstvo okolja:
Zalka Bosanac, l. r.

Predlogi in stališča Odbora za kmetijstvo in dopolnilne dejavnosti: bodo podani po seji odbora

Predsednik
Odbora za kmetijstvo in dopolnilne dejavnosti
Andrej Fabjan, l. r.

Trg svobode 3, 8340 Črnomelj
obcina@crnomelj.si
www.crnomelj.si

Številka: 354-0187/2022
Datum: 25. 1. 2022

PETROL d.d.
petrol.pr@petrol.si

ZADEVA: Odprta vprašanja svetnikov Občinskega sveta občine Črnomelj iz 23. redne seje OS

Spoštovani,

Občinski svet Občine Črnomelj je na 22. in 23. redni seji Občinskega sveta občine Črnomelj obravnaval informacijo o delovanju bioplinarne Lokve pri Črnomlju. Na 23. redni seji Občinskega sveta občine Črnomelj, dne 12. 10. 2021 so bili pri točki 6 »Informacija o delovanju bioplinarne Lokve pri Črnomlju – dopolnitev« prisotni tudi predstavniki družbe Petrol, ki so na nekatera vprašanja občinskih svetnikov odgovorili že na seji za ostala pa zagotovili, da bodo posredovali odgovore lahko naknadno. Občinski svet je na 23. redni seji sprejel sledeči sklep: Od družbe Petrol d.d. se zahteva, da odgovori na vprašanja iz razprave, da poda dodatne informacije in obrazložitve ter dokazila o izvedenih izboljšavah in obnovah, da pojasni kaj so spremenili od kar so prevzeli bioplinarno Lokve in katere izboljšave bodo še uredili do leta 2024, ko poteče Okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-57/2011-59, izdano z dne 11. 9. 2014.

Glede na to, da zaprosenih odgovorov na vprašanja svetnikov podana na 23. redni seji Občinskega sveta občine Črnomelj z vaše strani še nismo prejeli vas ponovno prosimo, da nam podate odgovore na poslana vam vprašanja in sicer:

1. Podajte dodatne informacije in obrazložitve ter dokazila o izvedenih izboljšavah in obnovah v bioplinarni Lokve odkar je prevzela družba Petrol bioplinarno v upravljanje in podajte informacijo katere izboljšave boste še uredili do leta 2024, ko poteče Okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-57/2011-59, izdano z dne 11. 9. 2014.
2. Običajno je v Črnomlju v jesenskem času brnelo zaradi cistern, ki so pred jesenskim dežjem vozile in polivale gnojevko (digestat) iz bioplinarne. Kje so te cisterne letos, skoraj jih ni videti ne slišati? Kje je digestat, kakšni so načrti z njim?
3. Po vaših navedbah bioplinarna Lokve ne obratuje od januarja 2021, iz kakšnih razlogov?
4. Kakšna vzdrževalno investicijska dela se v bioplinarni Lokve izvajajo od januarja

2021?

5. Od kod smrad v spomladanskem času v severnem delu Črnomlja, če bioplinarna Lokve ne obratuje?
6. Klub temu, da bioplinarna Lokve od januarja 2021 ne obratuje je bilo po Črnomlju opaziti kamione, ki prihajajo in odhajajo iz bioplinarne. Zakaj, kaj se dogaja oz. kakšno vsebino prevažajo ti kamioni?
7. Glede na to, da se družba Petrol ne drži vseh obljub, ki so zapisane v okoljevarstvenem dovoljenju in da naj bi subvencije potekle v letu 2023, ali morebiti razmišljate o zaprtju bioplinarne Lokve? Ali ni interesa za vlaganja in dolgoročno obratovanje? Torej, kakšni so vaši načrti za po letu 2023? Ker če namerava bioplinarna Lokve dolgoročno ostati prisotna v okolju, potem ni druge, kot da se zadeva uredi, ker stanja kot je sedaj ne bomo tolerirali.
8. Ali je (glede na sprejeti sklep OS) družba Petrol pripravljena sodelovati z Občino Črnomelj, Ministrstvom za okolje in prostor ter z Agencijo za okolje v aktivnem aktivnem dialogu o prihodnosti bioplinarne Lokve pri Črnomlju? Dialog razumemo kot iskanje dolgoročnih rešitev. To pomeni, da bo potrebno zmanjšati količino politega digestata v Beli krajini (večje vračanje deleža tam, od koder so prišli odpadki), izpolnitev vseh obljub iz okoljevarstvenega dovoljenja, ali celo poiskati postopek, s katerim bi digestat izsušili v blato/pelete/brikete, ki bi se nato prodajali razpršeno kot gnojilo (npr. za rože namesto za prehranske pridelke).
9. Na enem od odborov OS je bil podan tudi predlog za rešitev: *V sosednji lesni predelovalnici prav tako nastaja toplota kot stranski produkt, ki se zdaj spušča v okolje. S povezavo obeh objektov bi morebiti to energijo lahko izkoristili za izsuševanje digestata.* Kako gledate na te predloge? Torej manj digestata politega po Beli krajini, sušenje?
10. Do katere mere ste pripravljeni realizirati obljube iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki so navedene v točki gradiva društva Proteus: *(Kljub tehničnim izboljšavam, ki jih navaja lastnik bioplinarne v gradivu, zunanji zalogovnik še vedno ni pokrit, čeprav je v postopku izdaje OVD zagotavljal da bodo sestavni del bioplinarne (do leta 2015) tudi »tri skladiščni rezervoarji, separator za ločevanje gošče v digestatu, plinohram nad končnim zalogovnikom in biofilter«.* (točka 1b izreka OVD). *Primerjava pokaže, da nič od tega ni izvedeno. Nepokrit zunanji zalogovnik digestata pomeni tudi nespoštovanje Uredbe Komisije EU št. 142/2011 (Priloga V, Poglavlje II, točki 2 in 3), saj je digestat v njem izpostavljen naknadni kontaminaciji).*
11. Eden od razpravljavcev na seji OS meni: *»Glede na predlog sklepa, da se v proračunu Občine za leto 2022 in v prihodnjih letih zagotovijo namenska sredstva za analize tal, gnojenih z digestatom in analize vodnih virov, ki so bili nekoč vir oskrbe občanov s pitno vodo je sedaj tu vaša priložnost, da postanete družbeno odgovorni. Ni govora o odškodnini (podkupnini), pač pa o vaši družbeni odgovornosti. Lahko bi npr. prispevali svoj delež finančnih sredstev za analizo prsti. Le-ta ne bi smela postati le strošek občine. S tem bi dokazali »nedolžnost«, ki jo zagovarjate, dajalo bi občutek, da vam ni vseeno. Ali pa, na krožišču pri Akrapoviču naj bi se v kratkem postavila skulptura črnega močerila. To je naš endemit, na katerega smo Belokranjci zelo ponosni in ga nosimo globoko v srcu. Ker je krožišče veliko, bo morala biti tudi skulptura velika, seveda bodo tudi stroški visoki. Lepa družbeno odgovorna gesta Petrola bi bila, da*

sofinancira skulpturo«. Kako razumete predloga, ali ste pripravljeni sofinancirati omenjene projekte?

12. Ena glavnih surovin bioplinarne ob njenem začetku obratovanja je bila zelena biomasa (silaža). V desetih letih obratovanja bioplinarne Lokve ni bilo opaziti, da bi kdo od kmetov v Beli krajini zeleno biomaso oddajal v bioplinarno Lokve, zato vprašanje zakaj se tega ne poslužujete?
13. Ali se je odvoz digestata iz bioplinarne Lokve v druge dele Slovenije že izvajal?
14. Kakšen je delež pripeljanih surovin v bioplinarno Lokve iz drugih krajev Slovenije in kakšen je delež odpeljanega digestata iz bioplinarne Lokve v druge dele Slovenije (izven Bele krajine)?
15. Ali ste pripravljeni, da bi cisterne, ki odvažajo digestat iz bioplinarne Lokve opremili z GPS napravami in podatke o tem, kje se cisterne gibljejo, objavili na javnem portalu?

Prosimo, če nam odgovore posredujete do konca meseca januarja 2022.

Lepo pozdravljeni.

Andrej Kavšek
župan

Priloga:

- Sklep Občinskega sveta Občine Črnomelj
- Gradivo društva Proteus

Občina Črnomelj
Občinski svet
Trg svobode 3
8340 Črnomelj

Ljubljana, 22.03.2022

Zadeva: Odgovor na dopis št.: 354-0187/2022 z dne 25.01.2022

Spoštovani,

Družba Petrol d.d., Ljubljana (v nadaljevanju: Petrol) je dne 25.01.2022 prejela vaš dopis v zadevi 23. redne seje Občinskega sveta občine Črnomelj – razprava pri točki »Informacija o delovanju bioplinarne Lokve pri Črnomlju«, s katerim ste pozvali k posredovanju odgovorov na zastavljena vprašanja, na katera smo vam že podali odgovore in pojasnila na seji Občinskega sveta občine Črnomelj. V nadaljevanju vam ponovno pošiljamo odgovore in pojasnila k vprašanjem v vrstnem redu, kot ste jih postavili.

1. Odkar je Petrol prevzel bioplinarno Lokve, je bilo uvedenih več izboljšav v tehnološkem procesu, katere so vplivale na izboljšanje delovanja bioplinarne. Izvedli smo obnovo in rekonstrukcijo plinskih instalacij, obnovili smo fermentorja, zamenjali plinohrama, izboljšali in nadgradili krmilni sistem, obnovili sistem za čiščenje zraka. Izvedli smo vse ukrepe, ki so bili potrebni za poslovanje v skladu za zakonodajo in dobro prakso. Trenutno je v teku sanacija fermentorjev in pripadajočih cevovodov ter plinskih instalacij. Hkrati bomo zamenjali plinohrame in izvedli tehnični pregled vseh ostalih naprav. Predviden zaključek del je sredina leta 2022. Poleg izboljšav v tehnološkem procesu v bioplinarni izvajamo vse ukrepe za preprečevanje neprijetnih vonjav in emisij v okolje. Opravljamo redne obratovalne monitoringe emisij v okolje, ki so ustrezni.

Kot je bilo s strani predstavnikov Petrola pojasnjeno že na seji občinskega sveta dne 12.10.2021, bodo večji vzdrževalni ukrepi na bioplinarni izvedeni v letu 2023, ob poteku deklaracije julija 2023. Trenutno se izvajajo popisi potrebnih ukrepov.

2., 3., 4., 6. Petrol potrjuje, da od januarja 2021 na območju bioplinarne vozi manjše število cistern kot v preteklih letih, saj bioplinarna od januarja 2021 ne obratuje v polnem obsegu. V bioplinarni se trenutno izvajajo vzdrževalni ukrepi na fermentorjih. Vzdrževalni ukrepi zajemajo: čiščenje fermentorjev, čiščenje plinskih vodov, menjava plinohramov ter menjava in pregled ventilov ter črpalk. Digestat se v času sanacije ne proizvaja, prav tako se ne izvaja dejavnost predelave odpadkov. V času sanacije se sprejema eno do dve dobavi surovin na teden za namen vzdrževanja biomase v enem fermentorju. V času izvajanja ekstenzivnih vzdrževalnih ukrepov bioplinarna zaradi narave teh del tako ne more delovati.

5. Kot je bilo s strani predstavnikov Petrola pojasnjeno že na seji občinskega sveta dne 12.10.2021, bioplinarna trenutno ne predeluje odpadkov. Glede vira neprijetnih vonjav, ki ste ga v spomladanskem času zaznali, Petrol ne more podati nobenega dodatnega pojasnila, saj vzrok ni na strani Petrola.
7. Bioplinarna ima dovoljenje, oziroma bo prejela subvencijo za proizvedeno električno energijo, do julija 2023. Še pred pretekom tega obdobja bodo vsekakor potrebna investicijska vlaganja za namen pridobitve nadaljnjih dovoljenj, kot tudi za varno in okolju prijazno obratovanje. Trenutne razmere kažejo na to, da bo Petrol v skladu z dovoljenji in vsemi predpisi še naprej opravljal dejavnost predelave odpadkov.
- 8., 9. Predlog predelave digestata (sušenje z odvečno toploto iz sosednjega obrata) je vsekakor zanimiva. Pri tem je treba poudariti dejstvo, da je potrebno digestat v prvi fazi dehidrirati in nato sledi druga faza sušenja. Pri teh procesih nastajajo dodatne emisije, pri procesu dehidracije nastaja odpadna voda. Treba je tudi zgraditi objekt, kjer bi se to sušenje izvajalo, za kar je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Tudi Petrol sam razmišlja o različnih možnostih uporabe/predelave digestata. Zaradi dolgih in kompleksnih postopkov bo pristop k tem projektom možen šele po juliju 2023.
10. Ukrepi iz okoljevarstvenega dovoljenja so že bili delno realizirani. Za nerealizirane ukrepe so potrebna večja vlaganja ter čas za pripravo dokumentacije in pridobitev dovoljenj. Kot je že zapisano v prejšnjih točkah, vsa investicijska vlaganja, kjer je potrebno daljše časovno obdobje, so v načrtu za izvedbo po juliju 2023. Bioplinarna deluje skladno s predpisano zakonodajo in upošteva vsa določila uredb in predpisov. Uredba Komisije EU št. 142/2011 (Priloga V, Poglavlje II, točki 2 in 3) govori o neobdelanih proizvodih, ki se uporabljajo za pridobivanje bioplina. Torej vsa prevozna sredstva, kontejnerji in posode se redno razkužuje in čisti. Območje sprejema odpadkov je oblikovano in organizirano na način, da se prepreči kontaminacija neobdelanih proizvodov. Prav tako se sistematično izvajajo preventivni ukrepi za zaščito pred pticami, glodavci, mrčesom in drugimi škodljivci. V ta namen imamo sklenjene pogodbe s podizvajalci, celoten proces pa je v skladu s predpisi ustrezno dokumentiran.
11. V skupini Petrol se zavedamo pomembnosti sodelovanja z družbenim okoljem, v katerem poslujemo ter ne nazadnje tudi živimo. Hkrati se zavedamo tudi odgovornosti, ki jo imamo kot eno največjih slovenskih podjetij.
- Pomoč in podpora družbenemu okolju sta močno prepleteni in vtankani v našo dolgoročno strategijo rasti, zato v Petrolu pri svojem poslovanju in družbenem delovanju skrbimo tudi za družbena in okoljska vprašanja ter skladno s tem poskušamo nuditi pomoč pri reševanju različnih socialnih in drugih problemov. Svojo odgovornost do okolja in lokalnih skupnosti izkazujemo s podporo številnim humanitarnim, kulturnim, športnim in okoljevarstvenim projektom, ki posledično pripomorejo k bolj zdravemu in dinamičnemu življenjskemu slogu ter k višji kakovosti življenja nasploh.
- Tako že vrsto leto podpiramo različne športne klube, zveze in športne dogodke po vseh Sloveniji. Hkrati sponzorska in donacijska sredstva namenjamo strokovnim projektom, ki jih izvajajo ustanove s številnih področij, povezanih s Petrolovimi področji dela. Podpiramo tudi področje kulture, kjer so najodmevnejša sodelovanja na Festivalu Ljubljana in Festivalu Lent ter s Cankarjevimi domom.
- Prav tako že vrsto let sredstva v obliki donacij namenjamo za humanitarne projekte, ki jih izvajamo skupaj z neprofitnimi organizacijami. Tako na primer v sodelovanju z Rdečim križem in Zavodom za transfuzijsko medicino od leta 2011 izvajamo humanitarno akcijo Daruj energijo za življenje. Več kot deset let poteka tudi naša dobrodelna akcija Naša energija povezuje, kjer sredstva namesto za nakup poslovnih daril namenimo humanitarnim projektom v lokalnem okolju vseh naših prodajnih mest v Sloveniji, ki jih je več kot 300. Vsako leto pa se trudimo družbi vračati tudi v Petrolovem tednu

korporativnega prostovoljstva, v sklopu katerega organiziramo številne prostovoljske akcije, ki jih poiščemo preko Slovenske filantropije.

Želimo si, da bi lahko podprli še več projektov, vendar se vsako leto soočamo z dejstvom, da so sredstva, ki jih lahko namenjamo pokroviteljstvom, žal, omejena, privlačnih in pomembnih projektov, ki bi jih radi podprli, pa je iz dneva v dan več. Načrt razporeditve sredstev tako, še posebej od pojava koronavirusa in gospodarskih posledic, ki jih je ta prinesel, bolj kot kdaj koli zahteva gospodarnost, odstopanja pa dopušča samo v izjemnih primerih.

Vsako prošnjo za sponzorstvo ali donacijo mora prosilec oddati preko posebnega obrazca na povezavi: <https://www.petrol.eu/sl/sponzorstva/prosnja-za-sponzorstvo-in-donacije>

Oddaja obrazca je obvezna, saj nam omogoča lažji pregled nad prejetimi prošnjami, lažje hranjenje le teh za primer, da se čez čas pokaže možnost/potreba za donacijo/sponzorstvo in konec koncev omogoča tudi večjo transparentnost.

Vsako prejeta prošnjo nato skrbno pregleda in obravnava sponzorska komisija, ki se na podlagi različnih dejavnikov odloči o smiselnosti, ter opravičenosti določenega sponzorskega sodelovanja oziroma dodelitvi donacije.

Vsako odločitev komisije mora priti tudi skozi sito uprave, ki mora potrditi dokončno odobritev in višino sponzorskih sredstev oziroma donacije. Šele nato se pričnejo pogajanja s prosilcem o sponzorskem sodelovanju oziroma usklajevanje vsega potrebnega za dodelitev donacije.

Vabimo vas, da tudi vi v skladu s pravili transparentnega poslovanja prijavite vaš projekt.

12. V bioplinarni Črnomelj se za proizvodnjo bioplina uporablja izključno organske odpadke. Uporaba zelene biomase za proizvodnjo bioplina se lahko razume kot etično sporna, saj se v takšnem primeru za predelavo surovin za bioplinarno uporablja in zaseda kmetijske površine, ki bi se jih lahko uporabilo za pridelavo hrane. Iz tega razloga se Petrol to-vrstnega poslovanja ne poslužuje in tudi ne načrtuje v prihodnosti.

13. Odvoz proizvedenega digestata se razvaža tudi v druge dele Slovenije.

14. Evidence izvora odpadkov Petrol ne vodi, saj je za te podatke zadolžen zbiratelj odpadkov. Izven Bele krajine je bila v letu 2020 odpeljana skoraj polovica digestata, okoli 45%.

15. Za prevoz digestata Petrol uporablja podizvajalce. Petrol nima vzvodov za izvajanje to-vrstnega pritiska na prevoznike. Takšen grob poseg v način poslovanja bi se lahko razumel kot neetičen ter bi lahko tudi ogrozil varnost samih prevoznikov. Takšna praksa ni običajna in ni zakonodajno podrt, zato je tudi Petrol ne bo izvajal.

S spoštovanjem,

Petrol d.d., Ljubljana

Borut Bizjak

